

A MUNKA

IX. évfolyam. 9 szám.

Ára 24 fillér

Salgótarján, 1931. február hó 28

A termelés szervezése.

Irta: Dr. Lakatos Gyula országgy. képviselő.

Ne ringassuk magunkat abba a hitbe, hogy a buzaválság átmeneti jelenség. Annál kevésbé az, mert hiszen Oroszországban minden évben millió és millió hektár új gabonatermelésre feltört terület kerül versenybe az európai és az amerikai államok termelésével. És nem helyezkedhetünk arra az álláspontra, hogy, mivel a trianoni szerződés velünk szemben igazságtalan gazdasági helyzetet teremtett, most a földre fekszünk, nem tudunk egzisztálni.

Az ország legjelesebb gazdaságpolitikusai hirdetik, hogy Magyarország, még jelen keretei közt is gazdaságilag megfelelően tud egzisztálni. Azonban energikusabb mezőgazdasági termelési politikára van szükség. Midőn a világ rohamlépésekkel halad, gépekkel, a kémia, a technika minden eszközével olcsóbbá teszik a mezőgazdasági termelést, akkor mi csak mezőgazdasági termelésünknek megfelelő termelési ágakra való átállítása révén vehetjük fel a versenyt.

A kapitalizmus a termelés szervezetlenségét, sőt gyakran anarchiáját jelenti. Mindenki termeli azt, amit akar, gazdasági belátás nélkül is. A kisebb gazdasági belátással szemben a nevelés és a propaganda eszközei nagyon lassan működő eszközök. Amikor a világnak az a része, amelynek termelése szervezetlen szemben fogja magát találni a világnak azzal a részével, amelyben a termelést drákói eszközökkel és az államhatalom parancsával szervezik, akkor, amannak a versenyben alul kell maradnia, ha nem veszi át az ellenféltől azokat az eszközöket,

amelyek a termelésnek a megszervezésére lehetségesek.

A szovjettől, az oroszországi állapotoktól bennünket világnézeti, óriási ellentétek választanak el, egyet azonban a szovjettől is átvehetünk, át kell vennünk és ez a termelés szervezettsége. Ha mi be nem tudjuk fogni az állam hatalmát, hogy a termelést, akár, kényszerűleg vezesse abba az irányba, ahol ez kifizetődik, akkor Magyarország mezőgazdaságának helyzete, bizony súlyos lesz.

A kényszer alatt nem a bolsevisták által alkalmazott kényszer értem, az államhatalomnak más eszközei is vannak. Itt vannak, például, azok a segítségek, amelyeket ennek a termelési ágának adunk. Adjuk ezeket olyan formában, hogy ezeknek a segítségeknek utján tereljük át a termelést abba az irányban, amelyben lukratív lesz és akkor sokkal állandóbb gyógyulást fogunk nyújtani a magyar mezőgazdaságnak, mint az a segítség, amit kénytelenek voltunk az idén boletta formában adni.

Nagy hibának tartom azt a mindig erősebbé váló tendenciát, amelynek metódusa az, hogy egyes termelési ágakat szembeállít egymással. Jelszava, dogmává vált, hogy az agrárbajok egyik okozója az úgynevezett agráröllő: az iparcikkek magasabb ára a mezőgazdasági cikkek áránál. Ez a panasz természetesen megáll, itt azonban komplikált tényezők játszanak letkeztető szerepet. Ha megvizsgáljuk azt a vonalat, amely a mezőgazdasági cikkek árait és a nagyipari termelés árait hasonlítja ös-

sze, akkor láthatjuk, hogy a nagyipari termelési index ma már csaknem ugyanazt a lemenő tendenciát mutatja, amit a mezőgazdasági index. A hiba tehát a megélhetési indexben van, azokban a kiskereskedelmi és fogyasztói árakban, amelyek az árucikkeket a közönség kézhez kapja. Mászóval egy másik olló is van, amelyet, azt hiszem, igazságtalanul neveznek kereskedelmi ollónak, amely erős eltérést mutat a nagybani és kicsinybani árak között még pedig oly fokú eltérést, amely — és ez nagyon frappáns — a multban soha sem volt. Megjegyzem, ha ebből vádat akarna valaki kovácsolni a kereskedelem ellen, ez is igazságtalan lenne, mert hiszem, nem kell egyebet néznünk, mint például azt, hogyan nyomorog ma Magyarországon a kereskedő osztály. Bizonyos ellenben az, hogy tudimencionált közvetítés tapasztalható az egész világon, így természetesen Magyarországon is és

így a közvetítő kereskedelem az üzleti forgalom csekélységét olyan kalkulációkkal kénytelen pótolni, amelynek terheit a fogyasztás nem bírja el. Ennek az ollónak a megszüntetése is olyan célja a gazdaságpolitikának, amely felé törekednünk kell, ha viszonyainkat egészségesebbekké akarjuk tenni.

Nem utolsó helyen oka a krízisnek a hitelválság. Ez azután olyan része a krízisnek, amelyet nemzeti eszközökkel nem tudunk meggyógyítani, mert amíg Franciaország 10 milliárd aranyfrank értékű aranyat tart felhasználhatatlanul és von el a termeléstől, amíg Amerikában a betéti kamatláb 1—1,5% között ingadozik és Amerika inkább oda adja a pénzét 1—1,5 százaléknál, sem hogy teljesen egészséges és megalapozott üzletek révén 6—7%-ot élvezzen Európában; addig ez a hitelkrízis nem fog megszűnni. Ezt a hitelkrízist csak a nemzetközi atmoszféra megváltozása szüntetheti meg.

Emberi méltóságvédelem.

Irta: Petrőczy Gyula.

Igen, van ilyen is! Törvénybe van iktatva? — kérdezhetné valaki. Erre nem tudnék válaszolni, ellenben elmondom az alábbi esetet sokak okulására.

Ha az ember valakinek a baltukszemére lép, azt mondja: „Pardón!” s ezzel az illető mehet tovább sajjó tyukszemével, legfeljebb még gondolhat valami káronkódás felét, s ezzel a tyukszem inzultus befejezést nyert.

Nem olyan egyszerű azonban az eset, ha az ember valakinek az „emberi méltóságára” lép. Így egyik környékbeli tanító is súlyosan vétett egyik rakoncátlankodó tanítvány emberméltósága ellen azzal hogy a bőrébe nem férő gyermeket nyakonütötte.

A nyakonütött gyermek szülője nemhogy maga is jól elnadrágot volna a legénykét, sietett a szigorú tanítót hivatalos hatalommal való visszaélés

stb. címen feljelenteni a bíróságon. Következett aztán egy hosszú per melynek során beigazolást nyert, hogy a tanító tényleg alkalmazta azokat a fenyegető eszközöket melyek az apát illetve a szülőket illetik; de amelyek alkalmazását ugyancsak a törvény engedi meg a tanítónak. Hasztalan volt a védelem, hogy a tanító nem az iskolán kívül, hanem tanítás közben alkalmazta a nyakonütést fegyelmi érdekből, a törvényszék „hivatalos hatalommal való visszaélésben” vétkesnek mondotta ki és 40-P. pénz büntetésre ítélte. Az ítélet ellen a tanító fellebbezett a táblához, de az ítéletet ez is helyben hagyta mondván, hogy: a kereskedőnek, iparosnak, munkaadónak joga van alkalmazottját, cselédjét megvernie, de a tanítónak nem mert — ugymond — nem azért küldik az iskolába a gyermeket, hogy ott az

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Virágos Salgótarján és tartozékai.

Mécs László. Mansz. Vívőegyesületi bál. Liane Haid városunkban. Fayl koldusai. Az u. n. szabadpályák hajótöröttjei. Kirakatok a Fő-utcán. Virággyűjtek a főtéren. Szökőkút. Gyermekjátsszó tér.

1908-ban jelent meg Nagyváradon „A Holnap” verskötet, melyben hat író mutatkozott be a magyar közönségnek, élükön Ady Endrével.

A bevezető sorokat Antal Sándor írta. Új hang csendült meg bator, sőt merész, nem sejtett utak, igézetes látományok olyan külsőben, hogy az olvasók egy része megdöbben, sőt szörnyűködött az Isten és hazaárulások szögében hadakozó igék olvasásakor. A vezér az egyedülálló látnoki ihlettel vezető démonikus erő Ady Endre. Ennek a tüneményes költőfejedelemeinek vívódásait, harcait dacosan, kevély eldöntéseit, lyrájának minden tekintetben új voltát, nem sejtett és sokszor meg nem értett a csillagok felé üstököszerűen való száguldását valóságos félelemmel figyelték az irodalmi körökben. Majd megindult az ellenáramlat s anyai keserű ostrompásoktól rogyadozva végre az új magyar lyra ragyogó fejedelmévé nőtte ki magát. Halála megrázó tragicum. Márványszobra a temetőben egész teste magatartásában a dicsőséggel eltelt, elhivatott látnoki zseni keserőségei és keresztrefeszítései kinjaitól marcangolt új magyar

prófeta keserű felkiáltása: elvégeztetett! Majd lefut a magyar Lyrában egy rövid korszak, melyben a próbálkozások sok eredeti tehetséget juttatnak felszínre köztük sok jeles poetát is. De az újabb költött beszédben kitörő felkiáltás az egységes vonalú nagy gondolat és érzésvilág kibukkanásaként csodaszépen lopta magát a szívekbe mikor megjelent mindinkább jobban és jobban megértve, megszeretve, bámulva a fehér pap, kinek fehér leikén át a színes, megremegető, magával ragadó, ezerszárnyú smind egy cél felé haladó lyrája diadalmasan járja be az országot és minden szívek felé kiáltanak, újabb adományt várnak. És az újabb megajándékozások nem váratnak magukra s bőven ömlik a szeretet forrásából az üdítő, friss, tiszta szív és lelkiital, mely hevít is, magával ragad s minden vers korty után még szomjasabb a lélek: Városunk is látta a fehér papot, hallotta őt a dobogón mikor ajkáról gördültek csodásan szép, ezerszínű képekkel megtelt költőeményei. A Mansz büszke lehet, hogy szélesebb horizontu teléldése, erőlyesen vezetett actiói, a néha tespedésbe hajló tüneteket lerázva magáról nagyvonalu programot dolgozott ki felölve benne a női akaraterő serkentésével a magyar közélet minden élető elemét. És a Mansz jegyében tartott főgymnasiumunk egyik értékes, sympatikus tanára a költő papról és lyrájáról igen érdekes felolvasást, bemutatva újabb verses kötetének az üveglegendának néhány remekét.

A télutó végét járta. Havas esők,

csuszós utak, ábrándokba vesző skipartiek és versenyek vágyódások Lillafüred, a Galyatető felé ha már Kitzbüchel és Szant Moritz felé nem lehet. Majd megindul a virágos Salgótarján megvalósulása, melyet lelkes és erélyes, ösztönző, buzditó igyekezettel valósít meg a legagilisebb polgármesterek sorába emelkedett vezető embere városunknak. Ha majd beköszönt május elseje a hajnali szerénádra kedves ébredő szemekkel tekintenek az árvácskák, narciszok, tulipánok és a bimbózó rózsafák és alig várják, hogy együtt haladjanak a muskátlival és odakiáltanak a többi habozó üres ablakok felé: Nefejeles! A város nagy buzgalmában még cukort, lisztet és érmét is helyez jutalmul kilátásba a virágos Salgótarján legbuzgóbb virágkedvelőinek s ha majd virul a város és illatozik, szinesedik új virágköntösében és a ka'ona laktanyától az acélgyári iskolától a Fő-utcán az új városnegyed sőt a mellék-utcák is és és a bányatelep virágban ékeskedik helyes öntözéssel frissen hajlonganak a karsu virágok élvezet lesz sétálni a Karancs—Pécskö—Pfpis alatt elhuzódó városban, mely virágos ruhát öltött magára és a harangvirág kékes kelyhéből világga harangozza: Ki a virágot szereti annak rossz szíve nem lehet. Mindezek után nekünk is van kérelmünk a „Virágos Salgótarján” eszme megvalósítójához Ott van a tétér. Ennek példaszzerűen virágosnak kell lenni. Két szép, arányosan elhelyezett virággy a térre, művészies vaskerítéssel övezve s aztán önkényl fog odaállani a két virággy

közzé a vízvezeték megszervezésével a szökőkút, melynek arányait, terveit és szoborcsoportozását bizonyára művészi-csen és ambícióval fogja megtervezni szobrásművésznünk Bona Kovács Károly.

Télutó hava vagy Halak hava sok meglepetést tartogatott számunkra. Bár időnkint fagyott is, és hó fedte be a hegyeket még mindig nem volt elég sem a jégből sem a hóból. Erre aztán megemberelte magát és a hónap közepe felé olyan hófergeteggett bocsajtott az elégedetlenkedő kielőre (vagy szielőkre?) hogy a vonatok megakadtak és a fővárosban háromezren feül takarították a havat Az egész nekirugaszkodása a hóviharnak szerencsére kurta volt és rá 2—3 nap mulva kirándulva a városi jégpályára a kilátótoren világos ablakából, mint egyetlen fénypontja a hegyvidéknek, versenyzett a korcsolyapálya környéke. A kedves, barátságos kis teázó-öltöző helyiségben vidám ifjuság csatolta fel a korcsolyát, rohant a pályára s közben alaposan zugott, nyekergelt, recsegett a hangszóró s megszóllalt hat óra felé a szomszédos vármőrségi laktanyából a trombita. De másodnapra a télutó napja ragyogva kelt föl, a hőmérsék +10 fokra emelkedett; megindult erős rohammal a hóolvadás, sár mindenütt, csuszós aszfalt és hajh a korcsolyapályán nem gyultak ki este felé a villanyos lángok, a hangszóró néman meredt a sötét szürkületbe, a teázó, öltözőkődő kedves kis helyiség becsukta ajtóit és az egész tér, mely a nyári mulatózó, játszó, gyermekvilág kacajától felváltva a korcsolyázók vidámságával

emberi méltóságot megszegyenítő verésben részesítsek, hanem hogy tanítsák...

Az emberen valóban erőt vesz a meghatottság... Milyen szép dolog ez ugy-e, hogy az állam megvédi a rakoncátlan gyermek „emberi méltóságát” (ja nekünk) a nyaklevesosztogató tanítókkal szemben...

Végre is — ugyebár — előbbre való az emberi méltóság mint a rend és fegyelem melynek érdekében a tasi elcsattant...

Pedagógusok! Vigyázzatok a gyermekek emberi méltóságára! Mert az a fő, hogy...

Főláját kaptam ettől az „elméletől” mely gyermekeket, helyesebben annak hámszejtjeit, epidermisét veszi védelembe a tanító fegyvereivel szemben, de ugyanakkor megengedi, hogy cselédjét a gazda, alkalmazóját az iparos, kereskedő testileg bántalmazhatja. Ez maga a desztillált tekintély rombolás. Ugyanaz a mentalitás ez, mely a század parancsnok gallérről levágva az aranycsillagokat, a katona kezéből kiúti a fegyvert, a tanító kezéből kicsavarja az ártatlan, de mégis szükséges vesszőt. Az a mentalitás, mely nem képes maga fölé felsőbbiséget tenni, az a mentalitás, mely az ellenszegülőnek kész igazat adni az a szemlélet, mely azt mondja, hogy nincs jog az engedetlen katonát a tisztnek v. tisztnek háboruban lelőni, békében vasraverni. Ez a szemlélet előbb-utóbb széteséshez, forradalomhoz vezet s egyszer kicsavarja a bíró kezéből is a bírói pálcát; mert az a kényelmet zavarja.

Azt mondhatná valaki, hogy tulajdonok, hogy nem vagyok tárgyilagossá és elhamarkodva következtetek... Erre azt válaszolom; hogy a fegyelem nem akkor bomlott meg a hadseregben mikor a közkatona először szidalmazza nyíltan föltötesét, hanem akkor kezd bomlani, mikor először előírás ellenére nem gömböl be minden köpeny gömböt, hanem egyet gömbölytlen hagy, amikor észreveszi, hogy a hangy szalutálás is jó. Azután kezd kimaradozni, ruháját agyusztaltatja s lassan megszokja a parancsot egy kicsikét „nem úgy” végrehajtani ahogyan rendelték...

Az iskolás gyermeknek csak tudomására kell hozni, hogy tanítójának nincs joga őt megverni, rögtön bántóbb lesz. Az adófizetőnek rögtön megjön a nem fizetési kedve, ha megtudja, hogy nem lehet őt semmiáron végrehajtani. A csendőröknek rögtön nincs csendőri tekintélyük, mihelyt kitudódik róluk, hogy a szuronyokkal soha nem szabad szurni, a puskájukkal soha nem szabad löni s a kezükkel soha nem üthetnek, kész pójácokká degradálódnak.

Nem szégyelem bevallani, hogy az iskolába engemet is megverték. És hála a tanítómnak, verése használt... Hej ha

nem kaptam volna ki, bizony dicsérheték volna előttem a számlant. Dehát azóta nagyot fordult a világ. Az emberek rájöttek az ő elhanyagolt „emberi méltóságukra”.

Hamarosan legnagyobb felfuvalkodottsága lett az embernek az ő méltóságának 100%-os tudata. Ez az „emberi méltóság” mint vizi-betegség túlnövesztli a tekintélypocakját az embernek annyira, hogy nem látja meg tőle, hogy az emberek, dacára — Uram bocsá — méltóságoknak, éheznek, koplálnak, fáznak, nélkülöznek és a Duna vizének mennek.

Elgondolkoztam... és elszomorodtam ezen az eselen...

A nagyot-adás elszánt gesztusával tartja oda a modern „kultur- és jogállam” polgárának orra alá az igazi „embervédelem” helyett a leghamisabb látszatot, az emberi méltóság védelmet.

Spárta, Szent István szigorú törvényei jutnak eszembe. Soha nem lett volna Spárta Lykurgas szigorú a testi fenytést is alkalmazó törvényei nélkül. Soha nem lett volna tán keresztény, megfélemezett nép, a magyar, István szinte kegyetlen törvényei nélkül. De vegyünk a mai életből példát. Az „idegenek légiója” a legszigorúbb fegyvellemel tartja fenn magát.

Nógrád és Hont közig. egyelőre egyesített vármegyék Törvényhatósági Iskoláknívüli Népművelési Bizottság

tagjainak újjászervezése alkalmával nemcsak időszerűnek, de szükségesnek is találjuk, hogy a bizottság vezetőségének és tagjainak névsorát közöljük, annál is inkább, mivel a bizottság tagjait eddig nem állt módunkban ismertetni.

A törvényhatósági népművelési bizottság vezetősége: Elnök: Dr. Baross József alispán. Ügyvezető elnök: Dr. Visnovszky Rezső vezető kir. tanfelügyelő. Előadó: Oravszky Rezső vm. népművelési titkár.

A törvényhatósági népművelési bizottság a.) a V. K. Miniszter által 5. kinevezett, b.) hivatalból, c.) bevásztott és d.) érdekképviseletekből való tagokból áll. A V. K. Miniszter a törvényhatóság vezető egyénei közül, illetőleg a népművelés kérdéseivel irodalmilag és gyakorlatilag eredményesen foglalkozó egyének soraiból 5 tagot 3 éves népművelési időszak tartamára kinevez.

A bizottságnak hivatalból való tagjai a közigazgatási hatóságok, állami intézmények vezetői, a minisztériumoknak megfelelő törvényhatósági szakközegei.

A bizottság bevásztott és érdekképviseletek tagjai az ipar, kereskedelem, társadalmi szervezeteknek, intézményeknek köréből, valamint a népművelés iránt érdeklődő s azt erkölcsileg vagy anyagi-

Mily furcsa, mily ferde szemlélet az, mely óvja a gyermeket, a polgárt a polontól az ütlegtől, hogy aztán később annál biztosabban börtönbe tegye, amit nagy költséggel tart fel, pedig egy idejében alkalmazott pofon megmentette volna a későbbi csirkefogót a börtöntől.

Hol van még egy 10 éves kölyök méltósága? Lehet, hogy egyáltalán nem is lesz méltó emberhez az a viselkedés, mely tulajdonává lesz. Vagy méltósága van a rablógyilkosnak is?

En azt hiszem, hogy az embernevelés a cél s e cél érdekében — esetleg eszköz lehet az ütlek is — a tanító kezében.

Mire jó az, hogy a törvény elé ráncigálunk egy tanítót azért, mert egy komisz kölyköt megvert. Ha tudná az a bíró, aki azt az ítéletet hozta, hogy ezzel az ítélettel nem segített s nem javított a fiun, ki azóta elszökött apja házából, mélyen sajnálná, és bocsánatot kérne a meghurcolt tanítótól.

Az ilyen esetek csak a gyermek alá, meg a drága csemelékét tülön tül féltő szülők alá lovat adnak, de a nevelésre semmi előnyös hatással nem lesznek. Amely szülőnek nem tetszik, hogy komizkodó gyermekét megverik az iskolában, hát nevelje maga otthon.

lag támogató egyének soraiból szemeltettek ki.

I. A vallás és közokt. Miniszter által kinevezett tagok. 1.) Jeszenszky Kálmán pápai-prelátus, apát-plébános (Balassagyarmat.) 2.) Kardos Gyula ág. htv. ev. alesperes (Balassagyarmat.) Vitéz Purgly Lajos földbirtokos (Keszeg) Stampay Miklós áll. el. isk. igazgató (Nógrádmárcfal) Sztankovits János áll. el. isk. igazgató, okl. polg. isk. tanár (Salgótarján.) (A kinevezés 1931. évi január hó 1.-től 1933. évi december hó 31.-ig terjedő népművelési időszak tartamára szól.)

II. Hivatalból tagjai: városunk és környékéről: Dr. Förster Kálmán polgármester, farádi Veres Zoltán járási főszolgabíró, Róth Flóris bányaiügyi főtanácsos, bányaigazgató, Fabini Henrik acélgyári igazgató, Dr. Jánossy Ödön rendőrtanácsos, Vitéz Bodor Sándor alezredes, zászlóaljparancsnok, ifj. Timaróczy Sándor mechanikus, ipartestületi elnök.

III. Bevásztott tagok: Horváth László plébános, Karancskeszzi, Mráz György esperes-plébános, Sósartyán, Szerény Gyula plébános, Kazár, Traum Péter esperes-plébános, Salgótarján, Dr. Csengödy Lajos ev. lelkes, Buchicska Antal el. isk. igazgató, Kovács Géza áll. el. isk. igazgató, Oláh Miklós el. isk. igazgató, Rakvách Rezső áll. el. isk. igaz-

az arra sétálók derűjét csalta ki, hallgatógubbaszkodott és elhagyatva tenggett a néma Polk vendéglő szomorú árnyékában. Hiába beérkezett a hushagyó kedd és másnapra a hamvazószerda komoran emlékeztette a farsangoló világot átélte emberiségét: porból lettél, porrá léssz. Mielőtt az 1931. év farsangjától megválnánk, megemlítjük az ugysis gyenge viszonyok közzé szorult bálok legkiválóbbját a vívőegyleti bált. Kivívták a rendezők fegyverit is a tizenkét tust. Nem volt kezükben sem tör, sem kard, de a rendezés, a fogadtatás, a nemzeti színház művésze, a kettős zenekar és első-sorban a szervező-vezető egyéniség, kit az egész járás szerető megbecsülő hangulata és értékelése emelt a köztisztelteltán megérdemelt piedesztáljára olyan nagyszámu, helybeli és vidéki előkelő közönséget vonzott a bányacsinó fehér tánctermébe, hogy a vívőegyleti bál kivívta a teljes elismerést, és az idei farsangi mulatságok fénypontja volt. De a farsangnak a vívőegyleti bálon kívül más meglepetése is volt: kevesen tudják, hogy Liane Haid a Bolváry Géza mesterművének „Vége a dalnak” feledhetetlen primadonnája incognitó városunkba érkezett és alter ego-jának lakásán tartózkodott két napig. Az első napot teljes visszavonultságban töltötte. A második nap reggelén a református templomba ment rövid imára és leróta kegyeletét. Ehbéd után felhangzott: „Adieu te széke gárdahadnagyom” világhírű dala még egy ölelés, még egy forró csók aztán adieu Tarján s a bájos széke Liane bucsut

mondott városunknak s remek Chrysler autóján elutazott...

És újból ráborult a városra a szürkeség, az olvadó hó télutói örök tragédiája, hogyan vedlik át a szüzes tiszta fehérség az örök törvényszerűség kényszerén lompos csatakos sárrá. Olyan vigasztalan ez, mint az. u. n. szabadpályák hajótöröttjeinek a sorsa: évtizedes iskoláztatások és száraz kenyér. Gazdasági válság? És hangos farsangi világ a fővárosban. Önkénytelenül városunk jeles festőművészeinek Fayl Frigyesnek a Műcsarnok jubileári kiállításán kifüggesztett festménye: „Koldusok” jut eszünkbe. Kitűnően megalkotott kép. A három típus koldus lerogyott ruhában. arcukon az adakozó könyörület érzését kiváltó arckifejezéssel állnak ott egymás mellett megroskadva s olyan elementáris a hatása, hogy a néző önkénytelenül a zsebébe nyúl, hogy a könyöradomány után kotorászson benne s a kinyújtott kéregelő kézbe tegye... Viharos farsang? 10—14 bál a fővárosban egy este! Ah, de mi rejlik e hejhujzók, sohasem hallunk meg rikkantás mögött? Gazdasági válság? Vele együtt lelki válság. Szépségrontás. Az élet fejlődő virágainak egyrésze halad a Duna felé vagy megnyitja a gázcsapot; avagy elborult elmével sikaszt és neki vág a kietlen nagy világnak. Esténként a kirakatok ragyognak a fényben városunkban is, de vevő? Az ember esztétikai érzése kielégülést nyer, elkáprázik a szeme ha a főutcán esténként elhalad, és az izléses, egyike másika művészes megérzéssel elrendezett kirakatokat látja. Arany és ezüst, linom

porcellán, elegáns férfi és női ruhaconfectiók, vegyes kereskedések hívogató, inycsiklandó meglátásai; hercegi hentesáruk vetekedve a helybeli hentesmesterség inycségeivel; rádió készülékek, az ujonnan megnyílt női kalapterem elegáns. discret creatioi; sőt még a három gyógy-szertár kirakatai is olyan eredeti felfogással, mondhatni üzleti élelem megérzéssel vannak berendezve, hogy bár nem hívogatók (mert ki meggy szivesen a patikába) de ha már a sors személye kényszeríti oda megnyugvással sőt jogos reménnyel nyit be s a gyógyulás első feltétele a bizalom már ilymódon is fel van kelte.

És ha majd ebbe az izléssel meg-szervezett és elrendezett kirakatokba elemes megoldással belekerülnek szines virágvázába a szekfűk, gyöngyvirágok, tulipánok és a virágcsaládok egyéb primadonnái akkor a fényes villanyos kör-ték fényében vetekedni fog a kertészmű-vészet a kereskedelem sokágu ugyancsak művészes produktumaival s így az esti séták gyönyörűséggel töltik el a sétálókat. Mert emeli az emberi kéz alkotta remeknek hatását, az élettől kiszűszített organicus megjelenés, a virág. És ha egy ilyen estén polgármesterünk hazafelé haladva a virágok iránti szeretete kielégülést nyer, mert ahova csak tekinteni fog rámosolyognak a rózsák, a violák, a chrysanthemek majd időnkint elvéve egy egy sétáló Erika, narcisse, viola, ibolya, margaréta, aranka, gyöngyike, hajnalka, élő virágok is mosolyogva fejezik majd ki elismerő hódolattal: ime a „Virágos Salgótarján”.

gató, Mátranovák, Róder Alfréd tanító, Sümegi Emil el. isk. igazgató, lapszerkesztő, Kisterenye, Thaisz Aladár tanító, Mátranovák, Theiner László tanító, Bárna, Dr. Dornyai Béla reálgim. tanár, Döiner Géza polg. isk. igazgató, Barsch Károly polg. isk. tanár, Kárpáthy Ödön tanügyi referens, Benedek Sándor körjegyző, Mátraverebély, Cseky Sándor körjegyző, Kazár, Dr. Mudry Lajos kör-orvos, Mátranovák, Dr. Zemplényi Imre bányafőorvos, Salgótarján, Szántay István állomásfőnök, lapszerkesztő, Salgótarján, Szenthe László gyárigazgató, kormánytanácsos, Salgótarján, Légrády Ferenc föld-birtokos, Karancsberény, Platthy Elemér földbirtokos, Karancskeszzi, Pacher Ervin bányafőmérnök, Mátranovák, Dzsida József bányagondnok, Kazár, Dr. Förster Kálmáné Mansz. elnök, Horváth Károlyné kath. nőegyleti ker. elnök, Pántyik Árpádné főmérnök neje, Sztankovits Jánosné áll. el. isk. ig. neje, Semetkay Józsefné reálgim. tanárnő, Salgótarján, özv. Dr. Varró Lászlóné tanítónő, Mátraszele, Korbász Rózi tanítónő, Mátraverebély, Kilczér Béla építész, Salgótarján, Hercóg Ede fatermelő, keresk. kör elnöke, Zsidai István szijgyártó, Donászy Viktor kereskedő, Salgótarján.

Hírek és különféle

A nagybőjti időszakban. a r. k. Olv. Körben minden pénteken fél 4 órakor és vasárnapokint 3 órakor vallásos tárgyú, vetítettképes előadás van, melyre ezuton is meghívja az érdeklődőket a rendezőség.

Köszönet és nyugtázás. A helybeli Népbank egyházam szegényei részére 100 pengőt adományozott. Ezért az intézet Vezetőségének hálás köszönetemet fejezem ki. Traum esperes.

Nyilvános nyugtázás. A Salgótarjáni Népbank R. T. közgyűlése száz pengőt szavazott meg templomunk és plébániánk létesítésének költségeire. Fogadj a nemes gondolkodásu igazgatóság e nagylelkű adományáért hálás köszönetünk nyilvánítását. Salgótarjáni Északi R. K. Hitközséget Szervező Bizottság.

A Salgótarjáni Tüdőbeteggon-dozó Intézet 1931. márc. 6-án este fél 7 órakor ingyenes vetítettképes előadást tart a moziba „A Tüdőgümőkéről.” Kérjük a publikum mennél nagyobb számban való megjelenését. A Salgótarjáni Tüdőbeteggon-dozó Intézet ve. e. öje.

Közyűlés. A Róm. Kath. Olv. Kör márc. hó 8-án tartja évi rendes közgyűlését saját helyiségében d. u. 3 órakor.

Uj plébániák a Fővárosban. Mint a komor sötétségben megjelenő éltető napsugarat, úgy tekintjük a mai gazdasági és erkölcsi leromlásunk közepette azokat a reménytelen és biztató megmozdulásokat, melyeket egész városrészek valláserkölcsi újjászűletése szokta követni. Ebben tagadhatatlanul Budapest vezet, pótolva a régi liberális éra bűnös mulasztásait. Bár már a mult években tucatjával állított fel uj plébániákat és épített szebbnél-szebb templomokat, a magkezdet uton nem áll meg és csak e hóban is már két plébániát létesített. Az egyik a szent Gellért egyházközség a kelenföldi vasutállománál, míg a másik a szent Adalbertől nevezett egyházközség a Hengermalom körül lakó hiveket tömöríti. Az első egyházközségnek már van ideiglenes kápolnája, míg a másik is rövidesen megnyitja ideiglenes szükség kápolnáját. Budapestről a vidék is ve-gylen példát!

A Luther Szövetség és az I. kor. iskola február 15.-iki ismeretter-jesztő családi estélyén a Hiszekegy és megnyitót után Urbán Gyula szép gondokajátékát kísérte Kovács Géza zongorán, utána Markovits Gusztáv drámai erejű melodramája: Kiss József Simon Juditja váltott ki igazán nagy hatást, Gábler Jenő és Edit testvéri összejátéka hegedűn és zongorán elsőrangú zenei teljesítmény volt, Gyugya Rezsőné kedves énekszámait Kovács Géza kísérte

zongorán, majd Dr. Csengődy Lajos előadása következett, aki a magyar ipar mai problémáit és támogatásának nagy nemzeti jelentőségét ismertette, rámutatván arra, hogy abból a pénzből, amit feleslegesen kiadunk a külföldre annyi idegen munkás él, amennyi négyes sorokban Kisterenyétől egész Budapestig ellepné az országot, de viszont ugyanennyi magyar munkás marad amiatt kenyér nélkül, hogy vásárlásainknál nem vagyunk tekintettel a magyar ipar pártolására. Ezután az Acégyári Dalárda duplaquartettje adott elő énekszámokat Veszely József irányításával, akik megérdemelt nagy elismerést arattak. Chlebovátz Kálmánnak Krifel József által gitáron kísért éneke ezuttal is nagy tetszést váltott ki, ugyancsak kitűnően érvényesült Gyugya Rezső és neje énekduettjének egy a komoly, mint a humoros és kedélyes része is. A termet zsúfolásig megtöltő közönség hálásan és soktapással fogadta az eddigi számokat is mind, azonban az est legérdekesebb része még csak ezután következett. Farsang utolsó vasárnapjának hangulatát az ifjusági gárda a maximumig fokozta árnyképjátékaival, aminek a szövegét Virozák Lajos maga írta, az előadást ő rendezte és a főszerepet is maga játszotta, még pedig olyan eredménnyel, hogy megállapítottuk, hogy az előadás alatt egyik kacagásból a másikba esett a közönség és mondhatni, hogy percekig sem maradhatott komolyan a legkomolyabb néző sem. Az egyébként is hálás és pontos kivitelű árnyképek hatását természetesen kiválóan előmozdította a kitűnő szöveg, de nemkülönben a többi szereplők kiváló játéka is, akik közül Vieszt Géza az asszisztens, Kalina Viktor a fogfájós, Kalina Máton a gyomorbaies ez az őstehetséggel megáldott Papp Ervin a csizmát nyelő magyar gazda szerepében olyat nyújtottak, aminek az emléken is soká fog mosolygni a megjelentek sokasága. A legközelebbi előadás febr. 22-én volt vetített képes előadásokkal

Minden háztartásban legyen Rádium.

A gyenge besugárzású „Rádiumchema” nem pótolható.

A rádium rendkívül ritka és a nyersérből való kitermelése nagyon költséges, ez az oka magas árának. Sok gyógyintézet még ma is nélkülözni kénytelen a rádiumot, ami annál is inkább sajnálatraméltó, mert a rádiumnak a modern gyógyászat terén való jelentősége és alkalmazási terepe mindinkább növekszik. Legutóbbi hírek szerint egyes rádiumtárnak kimerülőben vannak.

Mindezek a momentumok már rég óta foglalkoztatják a szakembereket, akik már hosszabb ideje azon fáradoznak, hogy a rádiumsugarakat mesterséges uton való előállításával, más uton pótolják. Két hírneves radiológus, név szerint A. Chaintraine és P. Profflich kísérletei különösen figyelmet érdemeltek. Ezek a röntgensugaraknak hatását olyképp akarták korrigálni, hogy az a rádiummal egyenlő legyen. Ezen tudósok mindenütt megállapították, hogy a szokásos eddig használt röntgensugarak feszültsége 150 — 200 kilóvolt abszolút elégtelen és kísérletekben a feszültséget egy különös eljárással 1500 kilóvoltra emelték. A kísérletekben kezdetben sikeresnek látszóttak, hamarosan azonban kiderült, hogy a rádium gyógyhatását a magas feszültségű röntgensugár egyáltalán nem érheti el.

A st. joachimstali rádium tehát egyelőre nem pótolható, épügy a st. joachimstali „Rádiumchema” sem, mely utóbbi a gyenge besugárzású rádiumterápiának nélkülözhetetlen eszközévé vált.

Mi adja a gyenge besugárzású „Rádiumchema”-kompressor nagy gyógyjelentőségét?

A dolgot úgy kell elképzelni, hogy a rádiumnak legkisebb részecskéje is egy miniatűr gépfegyverhez hasonlít, amely szüntelenül szórja és löveli ki egész kicsiny lövedékek milliárdjait. Egy fantasztikus méretű bombardementről van itt szó, amelyhez hasonló a természetben sehol se fordul elő. A rádium több mint 1500 éven át fíradhatatlanul és szüntelenül nélkül tüzei lövegeit, mielőtt hatalmas energiáját elpazarolja.

Ebben a szüntelenül tartó hatalmas bombázásban van a rádium kisugárzási erejének titka. Ezen rendkívül drága anyagnak egyes részecskéi (atomjai) állandó bomlási folyamatban vannak és

mint egy csodálatos tüzijáték szórják szét még kisebb részecskéit a világűrbe. Másodpercenként 37 milliárd ily löveget sül el nap-nap után, év-év után több mint 1500 éven át, míg aktivitása a felére csökken. A rádiumnak ezen fizikai megnyilvánulásából is megállapítható, hogy annak gyógytulajdonsága mesterséges sugarakkal nem pótolható.

Ítéletet hozott a balassagyarmati kir. Törvényszék Fayl tanácsa a f. hó 26-án városunkban tartott folytatódó lőfőgyűlésen dr. Tobola Nándor helybeli orvos ellen, aki tavaly májusban a gimnázium udvarán az egyik órákötői szünetben arcul ütötte dr. Dornyai Béla reál-gimnáziumi tanárt, az országos hírvérgézt és geográfust, akit azért vont felelősségre dr. Tobola, mert fogadott Lajos nevű VII. o. fiút arcul ütötte. A kir. Törvényszék hatósági közeg ellen elkövetelt erőszak vétsége miatt 2000 pengő pénzbüntetésre és a felmerült költségek megfizetésére, nem fizetés esetén 100 napra átváltoztatható fogházra ítélte dr. Tobolát. Az ítélet ellen a kir. ügyész súlyosbírtásért, az elítelt enyhítésért ellebbeztést jelentett be. Az ítéletről hivatalból értesült a Máv. igazgatóság és az Orsz. Társ. Bizt. Intézet, mert az elítelt ezen intézményeknek kinevezett orvosa.

Kérelem. Egy szegény hadiözvegy, aki (főzésben is jártas) munkabíró egészségessé asszony bejárónői minőségben alkalmazást keres. — Cim a kiadóban.

Eladó ház. A Fő-utca közelében, mely áll kétszoba, konyhából 3.200 P-ért. Cim a kiadóban.

Pasteurizált tej kapható Ürmössy Géza gazdaságából (Karancskeszti, u. p. Bocsár-Lapujtó) 1 és fél literes üvegekben, házhoz szállítva, napiáron. Előjegyzések postán, vagy a gazdaság tejesénél eszközölhetők.

A Mansz csütörtöki kulturdelutánjai. febr. 19-én 5 órakor a városháza tanácstermébe Semetkay Józsefné gim. tanárnő tartotta második előadását melynek keretében aprólékos részletességgel ismertette Mária Terézia és II. József uralkodását. Az iskolába tanult és képzeletünk világába vonzó fényben élő történelmi tények, most felújítva egész másként hatnak reánk és mélyebb gyökeret vernek emlékezetünkbe. Igazán hasznos önművelést végzünk, ha tudásunkat gyarapítjuk az ilyen tanulságos hazafias előadások meghallgatásával. Febr. 26-án délután 5 órakor a városháza tanácstermébe ismét Semetkay Józsefné gim. tanárnő tartja folytatódó történelmi előadását.

Gyümölcsstermelés a jövő. Ültesen hát gyümölcsfákat és boggyógyümölcsűeket. Ribiszke, pöszméte, málna, eper, nemes gyümölcsfacsomók minden fajban, örökzöldek és gyümölcsvadoncok rendelhetők: Kolauch Károlynál Szegeden, Petőfi-sugarat.

Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrküüetések, kelések, furunculások eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi **Ferenc József** viz hatása mindig kijűnően beválk. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

SPORT.

A SSE boxversenye. A SSE ujonnan alakult boxszakosztálya meghívásos klubközi versenyt rendez vasárnap, március 1-én d. u. 5 órai kezdettel az acélgári iskola tornatermében. Ellenfele az 1930 évi boxbajnok Ferencvárosi Torna Club (FTC) egy ötös csapata lesz, akik elnöküknek, Dr. Tóth Lajosnak és trénerük, Untenecker Józsefnek vezetése mellett vasárnap a 1/2 5 óras gyorsall érkeznek. A versenyen 4 súlycsoport lesz képviselve és pedig a bantam, pehely, welter és középsúly. A verseny után Untenecker József tréner, a boxszövetség volt olimpiai tréner egy ötmenetes staféta boxolást fog bemutatni kiváló tanítványával. A verseny iránt városszerte nagy az érdeklődés és előreláthatólag a multkorinál is nagyobb publikum fog egybegyűlni, hogy a futball után következő legnépszerűbb sporttal, a boxsporttal is megismerkedjék.

2348/191. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Laufer Samu ügyvéd által képviselt Bugengüick Ignác javára 78 P 67 fiul tőke és több követelés járuléka erejéig salgótarjáni kir. járásbíróság 1930. évi 4730/2 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1930. évi november hó 6-án lefoglalt 2900 pengőre becsült ingóságokra salgótarjáni kir. járásbíróság 8299/930. sz. végzésével az árverés elrendeltétvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatok javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatban nincs, — végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására határidőtől 1931. évi március hó 11 napjának délelőtti 11 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt cséplőgarnitúra s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Salgótarján, 1931. február hó 17.

Török Gyula
kir. jbiróságí végrehajtó.

1628/1930 végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Holcsek Béla ügyvéd által képviselt Friedmann és Karányi javára 516 P tőke és több követelés járuléka erejéig salgótarjáni kir. járásbíróság 1930 évi 4107/3 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1930 évi aug. hó 2-án lefoglalt 1050 P-re becsült ingóságokra salgótarjáni kir. jbiróság fenti sz. végzésével az árverés elrendeltétvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20 §-a alapján a következő megnevezett Dr. Szokoli István ügyv. által képvis. Babin-dali J. javára 152 P 77 f., és Dr. Varga Kálmán E. javára 600 P s jár. továbbá a foglalási jknönyvből ki nem tűnő más foglaltatok javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatban nincs, végrehajtást szenvedő lakásán, Kazár községben leendő megtartására határidőtől 1931 évi március hó 30 napjának d. u. 3 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt Page gyártmányu dinamó s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni.

Salgótarján, 1931 évi február hó 20.

Török Gyula
kir. jbiróságí végrehajtó.

A salgótarjáni kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.
416/1931. tkv. sz.

Arverési hirdetmény-kivonat

Balassagyarmati Takaréék és Hitelintézet r.-t. végrehajtónak, Lajos József egyenes adós végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 4000 P tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a salgótarjáni kir. járásbírószág területén levő. Zagyvapálfalva községben fekvő s a zagyvapálfalvai 72 sz. tjkvben A. II. 1. sorsz. 208. hrzi szám alatt foglalt Jenőffy Zoltán és neje sz. Jenőffy Mária, dologi adósok nevéen álló erdő I. quartar ingatlana: 1200 P kikiáltási áron azonban a Starjáni Köszénbánya rt. javára B 8 alatt bekebelezett köszén kiaknázási szolgálmi jog fenntartásával. Nem érintetik az árverés által ezen ingatlana, Anttinger Ferenc javára C 35 alatt bekebelezett szolgálmi jog, mégis amennyiben az előző jelzalogos hitelező kielégítésére szükséges 12000 pengő meg nem ígértetnek a szolgálmi jog fenntartása mellett, ez esetben az árverés hatálytalanná vülk s az ingatlan a Vh. törv. 163 §-a szerint nyomban újabb árverés alá bocsátandó a szolgálmi jog fenntartása nélkül elrendelte.

Az árverést 1931 évi április hó 16 napján d. e. 10 órakor Zagyvapálfalva községhezánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881:LX. t. c.

42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881:LX. t.-c. 147., 150., 170. §§; 1908 LX. t.-c. 21. §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérletet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908:XLI. 25. §.)

Salgótarján, 1931. január hó 26.

Zelenka Ottó s. k. kir. jb. elnök
Csomor
kir. tkvvezető.

A salgótarjáni kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság.

8847/1930. tk. szám.

Arverési hirdetmény kivonat.

Salgótarjáni Népbank r. t. végrehajtónak Krecz Erzsébet végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 10.720 P. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a salgótarjáni kir. járásbírószág területén levő Mátránovák községben fekvő s a mátránovákí 500, 503, és 504 szu. tjkvben A. I. 1 sor 469/a hrsz. A. I. 1 sorsz. 468 hrsz. és A. I. 1 sorsz. 469/b hrsz. alatt Krecz Erzsébet végrehajtást szenvedő nevéen álló „ház, rét” ingatlanra, illetve illetőségekre, melyek természetben egymás mellett fekszenek és a rajtuk épült házzal összefüggő egészet képeznek a 8186/1930 tkszu. végzés folytán készült és az iratoknál elfekvő jegyzőkönyv tartalmához képest figyelemmel a Vh. törvény 155 §-ában foglaltakra 1200 P. kikiáltási áron azonban a Salgótarjáni Köszénbánya r. t. javára bekebelezett köszénkiaknázási szolgálmi jogoknak fenntartása mellett elrendelte.

Az árverést 1931. évi március hó 21 napján d. e. 10 órakor Mátránovák községhezánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy az 1881:LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881:LX. t.-c. 147., 150., 170. §§; 1908:LX. t.-c. 21. §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérletet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.)

Salgótarján, 1930. dec. 30.

Zelenka Ottó sk.

kir. jb. elnök.

A kiadmány hitelül:

Csomor

kir. tkvvezető.

Salgótarján megyei város polgármesteri hivatala.

2215/1931. Falusi Kislakásépítési aktió folytatása.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az Országos Falusi Kislakásépítési Szövetkezet lakásépítési anyaghitel további folyósítását helyezte kilátásba.

Az anyaghitel kizárólag oly hadirokkantak, hadiárva, hadiözvegyek és 3 holdnál nem nagyobb földterülettel rendelkező mezőgazdasági munkások igényelhetik, akiknek legalább egy önálló keresettel nem bíró saját eltartásában levő gyermeke (hadiárvánál kiskorú hadiárva testvére) az OFB által juttatott telke van s akinek lakóháza még nincsen. Akik az anyaghitelt elnyerik kötelesek lakóházukat legkésőbb ez év végéig felépíteni.

A fenti feltételeknek megfelelő igénylőket felhivom, hogy igényüket legkésőbb március hó 15-ig a város főjegyzőjénél jelentsek be.

Ezen időpont után jelentkezők figyelembe nem vehetők.

Salgótarján, 1931. február hó.

A polgármester helyett
Dr. Figus Béla
főjegyző.

Elkobozták a „Csak felnőtteknek” című magazin első számát. A lap kiadója a vizsgálóbíró döntését meglebbezte és ha a vádtanács az elkobozás feloldja, úgy azoknak az előfizetőknek is megküldi a kiadóhivatal az első számot, akiknek a példányait postaszállítás közben foglalták le. A magazint példányonként nem lehet vásárolni és előfizetője is csak nagykorú férfi lehet. Előfizetni kizárólag a kiadóhivatalnál (Budapest, Kertész u. 24.) lehet. Előfizetési díj egy évre 5 P, fél évre 3 pengő. Mutatványszám 1 P.

Építkezni szándékozóknak akinek olcsó téglára és ablakokra, ajtókra van szüksége, hihetetlen olcsó áron beszerezheti szükségletét. Bővebbet a „Munka” nyomdában.

Olcsó csontszíniú butor kézimunka faragott feketével, antik arannyal díszítve elkötözés miatt eladó. Kifogástalan. Egy hármasszekrény, egy öjjeliszekrény, egy ágy, nagy asztal, rádióasztal, virágállvány, két fotel, két kerekasztal és toalett. Érdeklődni lehet a Nemti „Hangya” szövetkezetben.

„A Sajtó” című tudományos folyóirat ez évi január hónapban lépett V. évfolyamába. Az új évfolyam első száma most jelent meg s ebben mindenekelőtt megemlékezik a folyóirat a Magyar Távirati Iroda ötvenéves jubileumáról. A szám egyéb érdekes cikkei: Göllner Aladár „A sajtókoncentráció és a beszélő újság”; Schöpflin Aladár „Szinház és kritika”; Balás P. Elemér „A törvénykezés egyszerűsítése és a sajtó”; Várady József „Schmittely József”; Kertész Árpád „Az irás megszületésétől a fényszedő gépig”; Balás P. Elemér „Sajtójogi bírósági gyakorlat”.

A gyümölcsfák téli kezelése egyike a legfontosabb növényvédelmi feladatoknak, mert nélkül egészséges, féregmentes gyümölcsöt termelni nem lehet. A Földművelésügyi Minisztérium Növényvédelmi és Növényforgalmi Irodája (Budapest V. Földművelésügyi Minisztérium) most adta ki a gyümölcsös téli kezeléséről szóló utmutatóját, amely az összes téli védekezési munkákat, ugyancsak a téli permetezéshez szükséges permetező anyagok házi elkészítési módját részletesen ismerteti. Ezt az utmutatót a Növényvédelmi Iroda minden érdeklődőnek díjtalanul megküldi, ugyancsak minden hozzáférőnek készséggel szolgál válaszbélyeg beküldése ellenében szaktanácsal minden gyakorlati növényvédelmi és kertészeti kérdésben.

Gépjármű tulajdonosok figyelmébe! F. évi január 15-től kezdve az 1926 évi párisi nemzetközi egyezményt becikkelyező 1930. évi XXII. t.-c. a külföldi utazáshoz szükséges eddigi igazolványokat (triptique és carnet vámokmány) megszüntette és helyette új nemzetközi forgalmi okmányokat rendszeresített. A régi okmányok átmenetileg lejáratig, de legkésőbb f. évi október hó 14-ig maradnak érvényben. Az új egyezmény szerint a külföldi utazáshoz szükséges tehát: a gépjárműhöz egy „Gépjárművek Nemzetközi Igazolványa” és vámbiztosítási okmány, a vezetőnek vagy vezetőnek külön-külön egy „Nemzetközi Vezető Igazolvány” és utlevél. Az utasoknak utlevél szükséges. A motorkezelők párosok az eddigtilt eltérőleg ezen igazolványokért félannyit fizetnek, mint az autósok. Az automobilizmust és a turizmust érdeklő összes ügyekben felvilágosítással szolgál, továbbá a nemzetközi okmányokat beszerzi, az igénylési lapokat, klubkiadványokat, a versenyzéshez szükséges versenyevezői és versenyzői igazolványok kérés lapjait a postaköltségek megtérítése ellenében megküldi a Kir. Magyar Automobil Club és a Magyar Touring Club megbízásából az Északmagyarországi Automobil Club Nógrád-Hont megyei osztályának megbízott ügyvezetője: dr. Buchalla Sándor rendőrkapitány Balassagyarmaton. Az ÉMAC autóklub lapunk utján ismételtlen saját érdekükben figyelemzteti az összes soffőrigazolvánnyal rendelkezőket, hogy soffőrigazolványaikat minden naptári 3-ik évben Budapesten a Főkapitányságon, vagy Balassagyarmaton a rendőrkapitányságnál bemutatni és magukat rendőrorvosi vizsgálatnak alávetni kötelesek. A mulasztás büntetéssel és az igazolvány hatálytalanságával jár! Ez évben orvosi vizsgakötelesek azok, akik 1928-ban kaptak vezetői igazolványukat. Fenti ügyekben felvilágosítást adnak: Salgótarjánban Röder Alfréd acélgyári tanító; Szécsényben dr. Szokoló István ügyvéd.

2 szoba konyha éléskamra pince különálló udvarral Kassai sor 61. azonnal kiadó.

1807/1931. sz.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a Szilárdy-féle ingatlanból kisajátított 33 sz. ház hely lemondás folytán felszabadult és igényelhető. Az igényeket a város főjegyzőjénél 1931. március 3-ig lehet bejelenteni. Salgótarján, 1931. február 16. A polgármester szabadságon: Dr. Figus Béla főjegyző.

Nyiltér.*

Alulírott kijelentem, hogy leányomért Mojzsis Rózsáért semmiféle felelőséget nem vállalok és hitelt ki nem fizetek.

Mojzsis János és neje.

*E rovat alatt közöltékért felelőséget nem vállal a Szerk.

Értesítés.

F. év márc. hó 1-től kezdve volt pékségemet Netzkó Mátyás urtól visszaveszem. Amidőn ezt úgy a város, mint a vidék t. közönségének b. tudomására hozom, kérem, hogy a multban tapasztalt nagybecsű támogatásukat részemre ezután is biztosítani sziveskedjenek.

Netzkó Mátyás urral szemben esetleg fennálló követelésekért semminemű felelőséget nem vállalok.

Salgótarján, Fő-u. 20.

Kiváló tisztelettel:

Krajcsovics Gyula.

Nyiltér.*

Felhívás!

A Biron Albert féle fűszerüzletet átvettem, kérem a hitelezőket, hogy követeléseiket nálam 8 napon belül annál is inkább jelentsék be, mert ezen időn túl semmiféle szavatosságot nem vállalok.

Zelenik Pál

*E rovat alatt közöltékért felelőséget nem vállal a Szerk.

Központi iroda:

Horváth Mihály-utca 874.

Nagy és kisméretű géptégla, hornyoltcserép!

A HATVANI GÖZTÉGLA ÉS CSERÉPGYÁR R. T. HATVANI GYÁRTELEPÉN KITÜNŐ MINŐSÉGŰ NAGYMÉRETŰ TÉGLA KISMÉRETŰ HORNÝOLTCSERÉP GERINCCSERÉP

TELEFON: Központi iroda 22. Gyártelep 31. VIDÉKI viszonteladók keresünk.

Olcsó áron kapható!

1260/1930 vgt. szám.

Árverési hirdetmény.

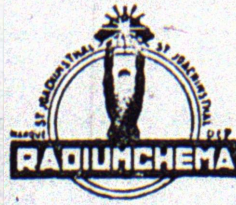
Magyar Borértékesítő R. T. javára 180 P tőke és több követelés járuléka erejéig gyöngyösi kir. járásbíróság 1930 évi 2533/4 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1930 évi június hó 11 én lefoglalt 1290 P-re becsült ingóságokra starjáni kir. járásbíróság 4592/430 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a következő megnevezett Dr. Laufer S. ügyvéd által képvis. Löwy A. javára 294 P, Gyöngyösi forg. b. javára 296 a f. s jár. továbbá a foglalási jknyvból a nem tűnő más foglaltatók javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fenáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs, végrehajtást szenvedő üzletében Zagyvapálfalván 1931 évi márc. hó 10 napjának délutáni 3 órája tüzetik ki; amikor a bíróság lefoglalt ló, könnyűkocsi s egyéb ingóságokat a legjobbat ígérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni.

Salgótarján, 1931. évi február hó 8.

Török Gyula

kir. jbirósági végrehajtó.

Miért használ mindenki

aki ischiás, köszvényben, borbajokban, idegességben, az idegrendszer megbetegedéseiben, korai megöregedésben, vagy egyéb bántalmakban szenved.

„Radiumchemia” kompressort?

Mert hatásos, hatékony, mar. dandó fájdalmat szüntet, használata egyszerű! A „Radiumchemia” egy 15x20 cm. nagyságú gyógypárnácska, amelynek rádiumtartalmát nemcsak a st.-joachimstali állami rádiumművek garantálják, hanem a M. Kir. Pázmány-Péter Tudomány Egyetem Radiológiai Intézete is ellenőrzi.

A gyógypárnácska hatását a fájdalmas testrészeire való egyszerű ráfeketéssel éri el. — Ingyenes felvilágosítást nyerhet és beszerezheti: balassagyarmati körzetképviselőtől: **Perl Frigyes Balassagyarmat.** Magyarországi Igazgatóság: **Bpest, V. Bálvány-utca 18. I. 3.**

Salgótarján Kövár-utca 22 sz. ház eladó 676 □ gyümölcsöskerttel.

4 személyes autómossal fuvarozást válllok jutányos áron garázsomból. Tejmányi István Főutca 190.

Komoly rádiós komoly cikket vesz!

VALVO a legmodernebb cső!

Kapható:

SZÁNTÓ SÁNDOR rádiószaküzletében!

Meghívó.

A Salgótarjáni Keresztény Iparosok Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete 1931. évi március hó 1-én, határozatképtelenség esetén 1931. évi március hó 8-án délelőtt 11 órakor az Ipartestület székházában tartja évi rendes közgyűlést

mellyre a t. tagokat ezuton is meghívja az Igazgatóság.

A tárgysorozat, mérleg és eredmény számla valamint az Igazgatóság jelentése a közgyűlést megelőző 8 napon át az üzlethelyiségben megtekinthető.

Az egész életben hű barát

SINGER VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek Alacsony havi részletek

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS

SALGÓTARJÁN a városházával szemben.

Tavaszi vásár

Donászy Viktor

„Magyar Divatárúházában” SALGÓTARJÁN.

1 m. magyar chrepdeschin 5*20 P.

Kész menyasszonyi kelengyék.

Himzett ágyneműek, ingek. Batiszt és habselyem szoknya és nadrág combiné. Szines és fehér hálóingek, csipősorítók és melltartókban ugyancsak Késmárki len és 12 személyes asztalterítők, törülközők és lenvásznak nagy választéka.

A legujabb menyasszonyi fátyolok, koszorúk és díszvirágok legszebb raktára.

G. F. B. harisnyák gyári lerakata.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

28 Sz. 1 V.

Nagy hangos sportfilm! **Sport és szerelem.** Szerelmi történet. Kiegészítésül: Tinta Magyi az oroszslánszív.

3-án kedden, 4-én szerdán 5-én csütörtökön. Naponta 2 előadás! **Este 7 és 9 órakor.** 3 napig! A legnagyobb sikerű éneklő, beszélő hangosfilm.

SINGING FOOL

(Az éneklő bolond.) 11 felvonásban.

Közdete: **kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton este 7 és 9, vasár és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 órakor.** Zenepótdíj 10 fillér.